

Śliwiński, Tadeusz

Ważniejsze problemy i zadania planu gospodarczego i budżetu województwa warszawskiego na rok 1968 i założeń planu na rok 1969

Notatki Płockie 13/1-45, 9-13

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

WAŻNIEJSZE PROBLEMY I ZADANIA PLANU GOSPODARCZEGO I BUDŻETU WOJEWÓDZTWA WARSZAWSKIEGO NA ROK 1968 I ZAŁOŻEŃ PLANU NA ROK 1969

20 grudnia 1967 roku Wojewódzka Rada Narodowa uchwaliła plan gospodarczy i budżet województwa warszawskiego na rok 1968 oraz ważniejsze założenia planu na rok 1969.

Zamierzenia przyjęte w planie i budżecie na rok 1968 i założeniach na 1969 opierają się o wskaźniki przyjęte dla tych lat w planie 5-letnim na lata 1966—70. Łącznie z wynikami uzyskanymi w latach 1966—1967 zapewniają one w podstawowych dziedzinach wykonania, a w niektórych stwarzają szanse przekroczenia zadań, które nakreślił sobie w 5-latce.

W planie i budżecie oraz w przedsięwzięciach organizacyjnych w trakcie ich realizacji przewidziane zostały środki i zadania mające na celu przewyższenie ujemnych zjawisk w gospodarce województwa, a w szczególności przyspieszenie wzrostu produkcji zbóż, poprawę dyscypliny pracy i gospodarki funduszem płac w przedsiębiorstwach i instytucjach, usprawnienie zaopatrzenia ludności, na co zwróciły uwagę IX i X Plenum Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Przyspieszenie rozwoju potencjału wykonawczego budownictwa podstawowym warunkiem wykonania inwestycji

Rok 1968 charakteryzował się będzie dużymi rozmiarami inwestycji. Wprawdzie globalne nakłady inwestycyjne nie wzrastają w stosunku do roku bieżącego a jednakże następuje zwiększenie się udziału inwestycji terenowych, obciążających w większym stopniu wojewódzki potencjał wykonawczy, co spowoduje utrzymanie się istniejącego na przestrzeni kilku lat napięcia w planie inwestycyjnym.

Nakłady ogółem w gospodarce społecznej bez inwestycji przedsiębiorstw, drobnych i szybko rentujących się wyniosą około 8,2 mln zł, z tego w robotach budowlano-montażowych ponad 4,8 mln zł, w tym nakłady w planie centralnym wyniosą odpowiednio 5,4 i 2,8 mld zł.

Z ogólnej ilości nakładów około 300 mln zł stanowią będą inwestycje odtworzeniowe zakładów pracy deglomerowanych z Warszawy i około 50,0 mln. zł nakłady na budowę lub rozbudowę filii warszawskich zakładów przemysłowych.

Na inwestycje własne przedsiębiorstw, drobne i szybko rentujące się przewiduje się około 960 mln zł przy czym ograniczeniu z około 900 mln zł w bieżącym roku do około 450 w przyszłym ulegają inwestycje własne przedsiębiorstw,

które w ubiegłych latach jak i w bieżącym roku przekroczyły znacznie założone dla nich rozmiary, co spowodowało nadmierny nacisk na wykonawstwo i materiały budowlane. W związku z tym banki finansujące i przedsiębiorstwa, podejmujące inwestycje własne muszą zwrócić większą uwagę na ich celowość i efektywność.

Łącznie z zainwestowanymi w gospodarce społecznej w latach 1966—1970 blisko 17 mld zł, nakłady 1968 roku stanowią będą 60% nakładów przewidzianych na całą 5-latkę. W 1969 roku przewiduje się dalszy wzrost nakładów o około 600 mln zł.

Nakłady inwestycyjne ludności szacujemy w 1968 roku na poziomie 1,5 mld zł, tj. o około 7% więcej niż w bieżącym roku, co łącznie z nakładami w latach 1966—1967 stanowi około 58% wielkości inwestycji ze środków ludności przewidzianych w planie 5-letnim.

Zatem ogólne rozmiary inwestycji zarówno w gospodarce społecznej jak i ze środków ludności utrzymują się w rozmiarach zapewniających wykonanie, a nawet przekroczenie wielkości nakładów założonych na lata 1966—1970.

Podstawowym warunkiem wykonania rosnących zadań inwestycyjnych będzie jednak szybki rozwój potencjału wykonawczego budownictwa. Przechodząc do tych spraw należy wspomnieć, że w br. powołane zostało Zjednoczenie Budownictwa Rolniczego, które podjęło działalność w oparciu o 4 przedsiębiorstwa przejęte z Mazowieckiego Zjednoczenia Budownictwa oraz powoła w ciągu 1968 i 69 roku 5 nowych przedsiębiorstw i zainwestuje w bieżącym 5-leciu około 300 mln zł w swoje zaplecza techniczne. Produkcja podstawowa przedsiębiorstw tego Zjednoczenia została ustalona w wysokości 248 mln zł, tj. o 20% więcej od przewidywanego wykonania br.

Mazowieckie Zjednoczenie Budownictwa posiada plan produkcji podstawowej (bez przedsiębiorstw przekazanych do Zjednoczenia Budownictwa Rolniczego) w wysokości 1640 mln zł, tj. o 12% więcej niż w roku 1967. Zjednoczenie to uzyska w przyszłym roku znaczne efekty z inwestycji odtworzeniowych dla przedsiębiorstw przenoszonych z Warszawy. Większe ma również, aczkolwiek nie wystarczające, nakłady na inwestycje własne.

Podjęjemy również starania o rozszerzenie sieci przedsiębiorstw M.Z.B., a w szczególności o utworzenie 2 nowych przedsiębiorstw budow-

nictwa przemysłowego w Górze Kalwarii i w Siedlcach.

Pomyślnie realizujemy zadania w zakresie rozwoju potencjału wykonawczego miejskich przedsiębiorstw remontowo - budowlanych oraz grup remontowo - budowlanych w przedsiębiorstwach dla wykonywania drobnych inwestycji i remontów systemem gospodarczym. Stopniowo poprawia się sytuacja kadrowa przedsiębiorstw wykonawczych.

Możliwość oddziaływania Prezydium WRN na wykonawstwo inwestycji zwiększyła się w wyniku przejścia do Wojewódzkiej Komisji Planowania Gospodarczego bilansowania i rozdziału robót budowlano - montażowych. Przewidziane do wykonania w roku przyszłym roboty zostały zbilansowane z możliwościami wykonawstwa. W sumie więc istnieją warunki by wykonać przyszłoroczne inwestycje jak również dokonać dalszego umocnienia potencjału wykonawczego budownictwa.

Konieczna jest jednak pełna mobilizacja przedsiębiorstw wykonawczych i nadzorujących je Zjednoczeń w celu usprawnienia organizacji i wydajności pracy, lepszego wykorzystania sprzętu i w rezultacie poprawy jakości wykonywanych robót i skrócenia budowy obiektów.

Wysoki wzrost produkcji i dalszy postęp w uprzemysłowieniu województwa

Na rok przyszły zakłada się osiągnięcie wartości produkcji przemysłu uspołecznionego w wysokości około 41 mld zł, czyli o 15%, tj. o ponad 5,3 mld zł więcej niż w bieżącym roku, co zapewni zwiększenie udziału województwa w produkcji przemysłowej kraju z 4,3 do 4,5%.

Największy przyrost produkcji nastąpi w Mazowieckich Zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku, gdyż o 2,1 mld zł, tj. o 60%, a to dzięki oddaniu do użytku nowych ciągów technologicznych oraz w Zakładach Mechanicznych „Ursus” o 1,1 mld zł, tj. o 26%, również w wyniku oddania do eksploatacji inwestycji ogólnozakładowych i dla produkcji ciągnika C-4011.

Znaczne przyrosty produkcji osiągnie też kluczowy przemysł owocowo - warzywny o ponad 30% oraz mięsny — o 19,5%. W przemyśle terenowym produkcja wrośnie o 5,1%.

Na rok 1969 zakłada się równie wysoką dynamikę produkcji przemysłu uspołecznionego, gdyż o 15%, 65% produkcji przemysłu uspołecznionego w 1968 roku w tym 55% w przemyśle terenowym chcemy uzyskać z wydajności pracy.

Na budowę i rozbudowę zakładów przemysłowych przeznaczone zostaje w 1968 roku 4,4 mld zł w planie centralnym i 287 mln zł w planie terenowym. W 1969 roku nastąpi dalszy wzrost nakładów.

Rozpocniemy w latach 1968—1969 budowę szeregu dużych obiektów przemysłowych takich jak: Elektrownia „B” w Ostrołęce, Zakłady WYROBÓW Azbestowo - Cementowych w Małkini, Zakłady WYROBÓW Cukierniczych w Płońsku, Browar w Sierpcu itp.

W zakładach Rafineryjnych i Petrochemicznych w Płocku przystąpi się do budowy szeregu nowych obiektów, a w Zakładach „Ursus” podejmie się inwestycję dla produkcji nowego ciągnika „NUR”. Rozpocznie się w 1968 roku budowę filii Fabryki Urządzeń Dźwigowych w Mławie. W 1969 roku przewidujemy podjęcie budowy względnie rozbudowy dalszych 7-miu filii.

Największą pozycję planu terenowego stanowią będą inwestycje przemysłu mleczarskiego. Zakończona zostanie w przyszłym roku budowa zakładów w Baranowie, powiat Przasnysz i Żurominie, oraz kontynuowana będzie budowa zakładów w Rykach, Łosicach i Ostrowi - Mazowieckiej.

Ze środków funduszu deglomeracji budowane będą w latach 1968-9 22 zakłady przemysłowe, z których 8—10 powinno zostać oddanych w 1969 roku.

W ramach aktywizacji małych miast otrzymaliśmy możliwość zaciągnięcia kredytu bankowego na budowę i modernizację małych zakładów produkcyjnych i usługowych w roku 1968 w wysokości 20 mln zł. Kwota ta nie zabezpiecza zgłoszonych najpilniejszych i przyjętych potrzeb do programu aktywizacji małych miast i osiedli. Czynione będą więc starania o uzyskanie dalszych środków na ten cel.

Główne zadania w rolnictwie to zwiększenie produkcji zbóż, rozwój hodowli bydła i utrzymanie pogłowia trzody chlewnej

Zakładamy wzrost produkcji globalnej rolnictwa wyniesie 3,8%, w tym 5,6% w produkcji roślinnej. Plan gospodarczy oparliśmy o wnioski wynikające z IX Plenum Komitetu Centralnego i Wojewódzkiego Komitetu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Problemem, na który chcemy skupić uwagę będzie podniesienie produkcji zbóż. Podejmujemy w związku z tym szereg konkretnych poczynań. Założyliśmy znaczne bo o 17 tys. ha zwiększenie uprawy pszenicy. Jak wynika bowiem z przeprowadzonej oceny uprawia ją się jedynie na 50% gleb odpowiednich dla tej uprawy, przy czym w 10-ciu powiatach procent ten nie przekracza 30-tu.

Chcemy również znacznie zwiększyć wapnowanie gleb i zużycie nawozów mineralnych. W planie zabezpieczone są pod zbiory przyszłego roku dostawy wapna wyższe o 60% od dostaw pod zbiory tegoroczne, a nawozów mineralnych o 15,4%. Dostawy te przy pomyślnej realizacji sprzedaży będą mogły być zwiększone.

Założyliśmy wysoki wzrost zadań w dziedzinie ochrony roślin w stosunku do 1967 roku. a szczególnie w zakresie zaprawiania ziarna siewnego, bo o 48⁰/o i zwalczania chwastów — o około 35⁰/o, co wynika z niezadawalającego dotychczas postępu na tym odcinku.

Skierowaliśmy do pomocy wsi liczną grupę specjalistów rolnych, ukierunkowując ich głównie na ujawnienie przyczyn ograniczających produkcję zbóż i podejmowanie skutecznych środków przeciwdziałających. Uwagi i wnioski tych grup rozpatrzone będą na sesjach gromadzkich rad narodowych. W razie potrzeby zaleciliśmy weryfikację planów gromadzkich a także i powiatowych w kierunku lepszego ustalenia środków i zadań rolnictwa.

Uwzględniając warunki zaistniałe po zbiorach 1967 roku, które charakteryzowały się niższymi plonami zbóż, a dobrymi rezultatami w produkcji siana i pasz objętościowych oraz ziemniaków, dążyć będziemy do dalszego intensywnego przyrostu pogłowia bydła i owiec, oraz co stawiamy na rok przyszyły, jako jedno z podstawowych zadań podejmować będziemy wszechstronne działanie celem niedopuszczenia do spadku pogłowia trzody chlewnej, którego tendencja zarysowała się w II-giej połowie bieżącego roku.

Zabezpieczono zwiększone dostawy pasz treściwych. Ogólnie do dyspozycji rolników województwa warszawskiego przeznaczona jest 373 tys. ton pasz treściwych, przy 318 tys. ton w roku 1967, to jest o 17,3⁰/o więcej, w tym o 38,9⁰/o więcej pasz wysokobiałkowych.

Podobnie jak w ubiegłych latach na rolnictwo przeznaczona jest poważne nakłady inwestycyjne. Przewiduje się, że w roku 1968 wyniosą one około 3 mld. zł, z tego ze środków państwowych i spółdzielczych 124,4 mln. zł.

W ramach inwestycji rad narodowych, na które przeznaczona jest 964 mln. zł., tj. 63⁰/o ogólnej sumy nakładów z planu rad, głównym kierunkiem inwestowania pozostają nadal melioracje. Wydamy na nie 437 mln. zł. w roku 1968 i 497 mln. zł., w roku 1969.

W stosunku do planu 5-letniego zmieniamy nieco wykorzystanie powyższych nakładów przeznaczając je w większym stopniu na melioracje gruntów ornych zwłaszcza drenowanie, które w latach 1967—1969 zwiększone zostanie o ponad 6 tys. ha w porównaniu z programem założonym dla tych lat w 5-latce.

Poważne znaczenie dla poprawy bilansu zbożowego i paszowego będzie mieć budowana sieć suszarni ziemniaków i zielonek. Uzyskaliśmy na ten cel dodatkowe środki z rezerwy Ministerstwa rolnictwa dzięki czemu przewidujemy zakończenie w 1968 roku budowy 4-ch suszarni oraz rozpoczęcie 8 dalszych.

Ważnym kierunkiem inwestycyjnym dla poprawy warunków życia i pracy na wsi jest zaopatrzenie wsi w wodę. Postęp na tym odcinku na tle istniejących potrzeb w województwie nie

jest zadawalający. Zabezpieczone w planie sumy środków finansowych na budowę urządzeń zbiorowego zaopatrzenia w wodę są corocznie niewykorzystane, zarówno z powodu trudności wykonawczych, jak i na skutek niedostatecznego przygotowania zrzeseń do wykonania sieci wodociągowej. Sprawa ta będzie przedmiotem wzmoczonej uwagi Prezydium WRN w 1968 roku.

Ze środków własnych ludności i pomocy kredytowej Państwa przewiduje się wybudowanie na wsi 15.500 budynków. Warunkiem sprzyjającym będzie założony znaczny, aczkolwiek nie dostateczny do potrzeb wzrost zaopatrzenia w materiały budowlane oraz rozwijająca się produkcja własna materiałów ściennych na wsi, która w pierwszym półroczu 1967 roku wzrosła o blisko 50⁰/o. Produkcję tę należy dalej rozwijać.

Transport i komunikacja

W transporcie i komunikacji podstawowe zadania koncentrują się nadal na budowie i modernizacji dróg, na co przeznaczona jest w 1968 roku 403 mln. zł. z planu centralnego i 183 mln. zł. z planu terenowego. Ponadto na cele drogowe przekazane zostanie około 80⁰/o dotacji na popieranie czynów społecznych. W ramach tych nakładów przewiduje się zbudowanie lub przebudowanie 115 km, zmodernizowanie 43 km i odnowienie 263 km dróg państwowych, oraz budowę około 300 km i kapitalny remont około 170 km dróg lokalnych. Zwiększonej uwagi wymagać będzie budownictwo drogowe czynami społecznymi, którego rozmiary w ostatnim roku zmniejszyły się.

Z ważniejszych inwestycji kolejowych zakończona zostanie elektryfikacja linii kolejowych Pilawa — Dęblin, tunel pod torami w Żyrardowie i wiadukt w Legionowie. Rozpocznie się w 1968 roku elektryfikacja linii kolejowej Czachówek — Warna — Radom, a w 1969 roku linii Skierniewice — Góra Kalwaria — Pilawa.

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo PKS zwiększy przewozy ładunków o 13,8⁰/o, a przewozy pasażerów o 2,5⁰/o. Baza techniczna PKS zwiększy się o przewidzianą od oddania w roku 1968 zajezdnię w Mławie. Rozpocznie się budowa zajezdni w Radzyminie oraz w Gostyninie.

Sprawy zatrudnienia

Jednym z podstawowych założeń jakie przyjęliśmy w planie 5-letnim było zwiększenie zatrudnienia poza rolnictwem. Założenie to wykonujemy pomyślnie. Za pierwsze dwa lata realizacji planu przyrost ten wyniósł ponad 40 tysięcy osób, co odpowiada 40⁰/o założeń 5-latki.

Na rok 1968 przewiduje się mniejszy wzrost zatrudnienia. Wyniesie on około 16,1 tys. tj. 3,8⁰/o stanu na koniec 1967 r. W ramach tego zmniejszonego przyrostu trzeba będzie wykonać poważnie zwiększone zadania produkcyjne

i usługowe. Dlatego kładziemy we wszystkich działach gospodarki duży nacisk na poprawę organizacji i wzrost wydajności i dyscypliny pracy, na realizację zakładowych programów usprawnienia pracy sporządzonych w oparciu o wytyczne VII Plenum KC PZPR.

Podstawowe czynniki poprawy warunków bytowych ludności

Proporcjonalnie do przewidywanego wzrostu siły nabywczej ludności zakładamy wzrost obrotów w handlu detalicznym i gastronomii. Przewiduje się, że sprzedaż detaliczna ogółem wzrośnie do 20,4 mld. złotych, tj. o 6⁰/.

W celu poprawy zaopatrzenia rynku zobowiązaliśmy przemysł terenowy do zwiększenia produkcji rynkowej, wzmocniliśmy kontrolę działalności handlu, zaleciliśmy prezydium powiatowych i miejskich rad narodowych opracowanie programów usprawnienia zaopatrzenia.

Zakładamy też dalszy wzrost usług dla ludności do wartości 1,8 mld. zł., tj. o 8⁰/ więcej w stosunku do przewidywanego wykonania bieżącego roku.

W centrum uwagi są sprawy budownictwa mieszkaniowego. Zakładamy w 1968 roku oddanie do użytku 25,5 tys. izb mieszkalnych w miastach, w tym 18,2 tys. w budownictwie społecznym, oraz 4,5 tys. budynków mieszkalnych na wsi. W odniesieniu do społecznionego budownictwa mieszkaniowego w mieście stanowić to będzie, łącznie z izbami oddanymi w latach 1966—1967 59⁰/ izb przewidzianych do oddania w planie 5-letnim. Realne pozostaje za tym zwiększenie rozmiarów budownictwa mieszkaniowego założonych w tym planie.

Zakładamy w związku z tym zwiększenie stanów surowych budynków mieszkalnych, by wyjść na 21 tys. izb oddanych w budownictwie społecznym w 1969 r. Umożliwiają nam to dodatkowe nakłady jakie uzyskaliśmy na budownictwo spółdzielcze, które przy dobrej realizacji planu będą mogły być zwiększone. Poleciliśmy to uwadze spółdzielczości (terenowej) mieszkaniowej, służb inwestorskich i wykonawstwa.

Podnosimy również stan utrzymania budynków i rozwijamy usługi lokatorskie. Usługi komunalne dla ludności wzrosną w przyszłym roku o 6,8⁰/, w tym sprzedaż wody o 28⁰/. Oddanych zostanie do użytku szereg obiektów komunalnych — 15,7 km sieci kanalizacyjnej, 2-gi etap magistrali ciepłowniczej i 1,4 km sieci ciepłowniczej w Płocku, oraz 2,5 w Pruszkowie.

Rozpoczętych zostanie kilka nowych obiektów komunalnych. Z powodu trudności w uzyskaniu potrzebnych zasobów wody, nie możemy rozpocząć w 1968 roku rozbudowy systemów wodociągowych w kilku miastach przewidzianych do rozpoczęcia w tym roku w planie 5-letnim. Odpowiednie służby zobowiązane zostały do wzmocnienia prac celem nadrobienia powstałych

w tym zakresie opóźnień. W ich miejsce rozpoczęta została w 1967 roku budowa oczyszczalni ścieków i rozbudowa kanalizacji w Siedlcach, a w 1968 roku rozpoczynamy analogiczne inwestycje w Mławie, Pułtusku i Ostrowi Mazowieckiej. Inwestycje te realizowane będą z udziałem nakładów miejscowych zakładów pracy. Z dodatkowo uzyskanych nakładów rozpoczniemy też w 1968 roku budowę miejskiej oczyszczalni ścieków w Płocku.

Dalszej poprawie warunków zdrowotnych ludności służyć będą nowe przychodnie, których stan na koniec roku 1968 wyniesie 153, w wyniku zorganizowania 8 nowych placówek a w roku 1969 przybędzie jeszcze siedem nowych.

Zwiększy się również o 7 liczba ośrodków zdrowia. Zorganizowane będzie 7 spółdzielni zdrowia, których ogólna liczba na koniec 1968 roku winna wynieść 48.

Istotnym osiągnięciem w lecnictwie zamkniętym jest uruchomienie przy końcu 1967 roku szpitala dziecięcego w Dziekanowie. W 1968 roku rozpoczniemy budowę szpitala powiatowego w Wołominie, zakładu dla dzieci upośledzonych w Izdebnie, oraz budowę szpitala psychiatrycznego w Gostyninie i stacji pogotowia ratunkowego w Ursusie. Zakończymy budowę szpitala w Sierpcu. Oddane zostanie do użytku 113 łóżek w budowanym szpitalu w Płocku, oraz 60 łóżek w szpitalu w Mińsku Mazowieckim. Wskaźnik ilości łóżek w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców zwiększy się z 31 do 32,8 w 1968 r.

Ze środków rad narodowych na inwestycje w szkolnictwie przeznaczamy 134,5 mln zł w 1968 roku i 144,8 mln zł w roku 1969. Nakłady te uzupełniane są środkami SFBSiI w wysokości 93 mln zł w r. 1968 i 107,9 mln zł w roku 1969.

Szkolnictwo uzyska w roku 1968 dalsze 368 pomieszczeń do nauki w szkołach podstawowych, 61 pomieszczeń w szkołach zawodowych, 550 miejsc w internatach i 400 stanowisk w warsztatach.

W naborze uczniów do szkół zwracamy szczególną uwagę na zwiększenie ilości kandydatów na kierunki budowlane i rolnicze, na których to kierunkach ilość kształcącej się młodzieży jest niewystarczająca.

Przedstawione zadania planu gospodarczego na rok 1968 znajdują pełne zabezpieczenie finansowe w zbiorczym budżecie województwa

Budżet ten wyrażający się po stronie dochodów i wydatków kwotą ponad 5,0 miliardów złotych jest większy od planowanego na rok 1967 o 2,6⁰/ podczas gdy wzrost ogólnokrajowy wynosi 2,3⁰/, w tym w kredytach na wydatki bieżące następuje znaczny wzrost wynoszący 9,9⁰/ przy wzroście krajowym o 5,6⁰/. Pozwoli to na polepszenie świadczeń dla ludności zwłaszcza w zakresie oświaty i zdrowia.

Budżet na rok 1968 jest realny, ale wymagał będzie zwiększonych wysiłków zwłaszcza w za-

pewnieniu realizacji dochodów budżetowych i zabezpieczeniu dyscypliny w realizacji wydatków. Projektowane wielkości budżetu na 1968 rok wynikają między innymi z pomyślnego przewidywania wykonania budżetu za rok 1967, tak na szczeblu wojewódzkim jak i powiatowym.

Istotne znaczenie dla ożywienia gospodarczego miast do 10 tys. mieszkańców odgrywać będzie obok funduszu aktywizacji małych miast, o którym już wspomniałem, również utworzony w 1967 roku fundusz miejski, na rzecz którego ze środków budżetowych przekazana zostanie w roku 1968 kwota ponad 20 mln. złotych. Uprawienia do tworzenia tego funduszu mieć będzie 36 miast, tj. o 2 więcej niż w 1967 r. Miasta objęte tymi funduszami będą miały korzystniejsze warunki do szybszego rozwiązywania szeregu problemów komunalnych i gospodarczych. Chodzi tylko o właściwe i racjonalne ich wykorzystanie.

W zakresie porządkowania wsi poważną rolę powinien spełniać fundusz gromadzki. Wysokość jego przekracza już na rok 1968 kwotę 130 mln zł. Pozwoli to nie tylko na podniesienie stanu dróg lokalnych, ale również rozbudowę urzędzeń komunalnych, a także podniesienie estetycznego wyglądu wsi.

Dochody od przedsiębiorstw terenowych zwiększają się w budżecie na 1968 r. w stosunku do uchwalonego budżetu na rok 1967 o 5,1%. Wzrost dochodów od przedsiębiorstw następuje głównie z planowanego wzrostu produkcji i usług, obniżki kosztów własnych oraz przejęcia w ramach deglomeracji niektórych zakładów i spółdzielni z m. st. Warszawy.

Dochody z podatków i opłat z gospodarki nieuspołecznionej wzrastają o 5,6% w stosunku do uchwalonego budżetu na 1967 rok. Wzrost dotyczy podatków miejskich. Wymiar należności wsi pozostaje prawie bez zmian. Celem przyjęcia z pomocą słabszym gospodarstwom rolnym będą nadal stosowane ulgi inwestycyjne dla rolników.

Natomiast nieznacznie to jest o 3,7% zmniejszają się różne podatki i opłaty od ludności z uwagi na pokazanie części tych należności na rzecz funduszu miejskiego. Ogólnie w strukturze budżetu na rok 1968 dochody własne wzrastają o 1,3%, podczas gdy odpowiednio maleją środki wyrównawcze.

Zmiany powyższe w strukturze budżetu wymagają dalszego zwiększenia nadzoru nad działalnością finansowo - gospodarczą przedsiębiorstw, nad realizacją przez nie planów oraz nad terminowym dokonywaniem wpłat do budżetu.

Największą pozycję w wydatkach bieżących stanowią zadania w dziedzinie oświaty wynoszące 1.399,5 mln złotych, tj. 35,2% ogółu wydatków. Zwiększają się one w porównaniu do roku ubiegłego o kwotę 116,5 mln zł, tj. o 9,1%. W szkolnictwie ogólnokształcącym wydatki na ten cel wynoszą 1041 mln zł i wzrastają w stosunku do uchwalonego budżetu na rok 1967 o 9,6%. Wzrost ten wynika nie tylko ze zwiększenia zadań ale również z poprawy średniej normy wydatków rzeczowych szkół podstawowych o 739 zł na oddział, która będzie wynosiła 7.268 złotych ze zwiększenia normy na wyżywienie w zakładach opiekuńczo - wychowawczych oraz wydatków osobowych z uwagi na automatyczne awanse i podnoszenie kwalifikacji.

Na drugim miejscu pod względem udziału w globalnych wydatkach znajduje się ochrona zdrowia, której udział w zbiorczym budżecie województwa wynosi 30,3%. Wydatki bieżące na ochronę zdrowia wynoszą 1205,6 mln zł i zwiększają się w stosunku do uchwalonych na rok 1967 o 7,5%, tj. o kwotę 87,7 mln zł. Na powyższy wzrost obok wzrostu łóżek szpitalnych w średniej rocznej o 298, tj. o 3,9% — wzrost zatrudnienia w służbie zdrowia do 20,638 tj. o 4,3%, wzrost norm wydatków rzeczowych w szpitalach o 998 zł na łóżko. tj. o 19,9% oraz wzrost norm na leczenie w lecznictwie otwartym o 18,2%.

Należy podkreślić znaczny wzrost wydatków na pomoc i opiekę społeczną. Środki budżetowe na zasiłki i zapomogi wzrastają w stosunku do kwoty uchwalonej w budżecie na 1967 rok o 38,6%, to jest do kwoty 34,2 mln zł.

Wydatki na finansowanie kultury będą wyższe o 10,3% w stosunku do budżetu w 1967 r. i są wystarczające na zadania rzeczowe przewidziane planem.

W wydatkach na gospodarkę narodową najwyższy wzrost przewidujemy na zadania rolnictwa, a szczególnie na popieranie produkcji roślinnej, gdzie wzrost wynosi 6,1%, a na konserwację melioracji 3,8%. Ponadto znacznie wzrastają środki na zadania weterynarii i inseminacji. Poważnie wzrastają również środki na zadania gospodarki komunalnej o 8,7%. Przedstawione w ogólnych zarysach plan i budżet województwa na rok 1968 stanowią dalszy krok w rozwoju województwa i zmniejszanie dystansu dzielącego go od przodujących regionów naszego kraju.

Ich realizacja wymagać będzie przewyżczenia wielu jeszcze słabości w naszej działalności oraz konsolidacji sił i środków całego społeczeństwa województwa.